اعلان

ګرانو او قدرمنو لوستونکو پښتو ډاټ نیټ د دې کتاب سره ډیره خواري کړې ده او په ډیر عاجزانه طور ئې تاسو ته دَ مطالعې په غرض ډالۍ کوي د دې کتاب بې اجازت نقل کول ، چاپ کول یا زمونږ نسبت ترې لرې کول نه صرف دا چې اخلاقي جرم دے بلکې ډیر سخت منع دی

پښتونستان

پښتو ډاټ نیټ

Distribution ,posting or copying is strictly prohibited without written permission of Pukhto.Net

Pukhto.Net

د ژوند چغه
Presented By :
PUKHTO.NET
اجمل خټک
BUXSONS.

رباعیات

د رُباعیاتو فهرست

مضمون	صفحه	مضمون	صفحه
رباعي	٢٣٣	زما لېونتوب ـ روښانه مزل	٢٥٦
دُنیا ـ ذهن	٢٣٤	ننګ اؤراج ـ حېرت	٢٥٧
ژوند ـ زهٔ ئې څهٔ کړم ؟	٢٣٥	عقل ـ معمه	٢٥٨
ماشوره ـ ماده پرده ده	٢٣٦	د بُلبُل ژړا ـ قلم اؤ غېرت	٢٥٩
جرګه ـ افلاطون	٢٣٧	پښتون ولی ـ څهٔ شوې؟	٢٦٠
مینه مستېده ـ دیدار	٢٣٨	پښتون اؤ زهٔ ـ ځان سره	٢٦١
خبر ـ مینه اؤ وینه	٢٣٩	ننګ مې.... ـ رندې قافلې	٢٦٢
بې صبری ـ ځان سره غم	٢٤٠	خپل مرام ـ پښتو	٢٦٣
تکل ـ باجه ګی	٢٤١	خدمت ـ پښتون یم	٢٦٤
زما میراث څهٔ... ـ کوراؤ ګو	٢٤٢	روښانه سیاست ـ پت	٢٦٥
د نظر باز ـ لا ژوندیم	٢٥٣	د پښتو کانی ـ عَلَم اؤ علم	٢٦٦
څهٔ وؤ اؤ څهٔ .... ـ دا قافله	٢٤٤	اودهٔ ـ همت اؤ اراده	٢٦٧
پښتو ـ د ننګ لار	٢٤٥	حېرت ـ حسن	٢٦٨
د وفا در ـ دوه رُخه	٢٤٦	زړګوټے ـ سیورے	٢٦٩
دُنیاداری ـ دا دین	٢٤٧	هستی ـ ورور ورور نهٔ شو	٢٧٠
یو درنګ دے ـ د چا شوه ؟	٢٤٨	زما ګناه ده ـ کړې لارې	٢٧١
ماته غل دے ـ باتوریم	٢٤٩	زما مضمون	٢٧٢
خپل فن د بل نقل ـ نوې ګُل	٢٥٠	سرېتوب ـ دا ماحول	٢٧٣
دې خپل زړهٔ ... ـ ډاکتره...	٢٥١	د صحرا فریاد ـ ما رها کړه	٢٧٤
هیڅ ونهٔ شول... ـ کته باز...	٢٥٢	دُنیا ګنده شوه	٢٧٥
نهٔ وونه نا ـ چغه یم	٢٥٣	صحت اؤ ... ـ د غېرت لېونے	٢٧٦
یوه قطعه ـ ما ورکوی	٢٥٤	قلم اؤ جنډه ـ کرسی اؤ کند	٢٧٧
تور خنجر ـ عظمت داسې	٢٥٥	سره پښتو ـ د کور درغلی	٢٧٨

مضمون	صفحه	مضمون	صفحه
چې جرګه نهٔ... ـ پښتو شته	۲۸۰		
د نیت پسات ـ تماشه ده	۲۸۱		
کوه چې څهٔ... ـ مرګ اؤ ژوند	۲۸۲		
خپل سر ـ شا زلمے یم	۲۸۳		
زهٔ ـ په سپینه جامه تور	۲۸۴		
بس د ننګ... ـ خپل پردی	۲۸۵		
بې ننګي ـ امتحان	۲۸٦		
د منزل غم ـ نهٔ د نن نهٔ د سبا	۲۸۷		
په سفرونو کښې د... خړ بتك	۲۸۸		
محبوبا د پښتو ـ حوُرې	۲۸۹		
د کوډر مازیګر ـ کوچې	۲۹۰		
أولس اؤ حکومت ـ عجیبه ده	۲۹۱		
واعظ اؤ لیډر ـ سپینه جامه...	۲۹۲		
پنکه ـ کرل ربل	۲۹۳		
زما وینه ـ چاپلوسی	۲۹۴		
دا هوښیار؟ ـ تېر عمر	۲۹۵		
رښتیا لېونے ؟ قلم زما عَلَم	۲۹٦		
لار د بناغلو ـ زما باز	۲۹۷		
پښتانهٔ څهٔ .... ضعف اؤ سنګر	۲۹۸		
نوې مېدان ـ غم د پښتون	۲۹۹		
د پښتو چغه ـ غېرت	۳۰۰		
ملنګ ختك	۳۰۱		

رباعي

ستا د تخليق لويه لمن کښې ربه!
ما پسخوې دا رنګارنګ دُنياګې
ما ته زما د پښتو جوره راکړه
زما د مينې او د ننګ دُنياګې

PUKHTO.NET

دُنیا

د زړهٔ دُنیا د مینې ډکه د ښکلا دُنیا
د ګُل په پاڼو یو لحظه خوره مُسکا دُنیا
زما د ژوند د ناکړدو د لاسه سوې سوې
د وخت د جبر له څپېړو په ژړا دُنیا

ذهن

ذهن د فکر د تخلیق د پلوشو ائینه
زما د مینې د شعور د ولولو ائینه
د زمانې تورو لوګو پرې داسې لوبې وکړې
نن د غمونو، ارمانونو، د تیږو ائینه

ژوند

ژوند د ادم بابا نړۍ ته د جنت پېغام
زما تکل ئې د انسان د شرافت پېغام
کۀ په صحرا کښې يوه چغه شوه پړوا ئې نشته
دا د پښتو د ننګه ډك مې د غيرت پېغام

زۀ ئې څۀ کړم

يو راته راشی، ځان راته ورور کا
بل په کښې راشی، ځان راته يار کا
اوس ئې نور څۀ کړم، څۀ نه وو نۀ شول
کۀ ځان مې زوئې کا، کۀ ځان مې پلار کا

PUKHTO.NET

ماشوره

ډُنیا د سُود په لور کږه شوه
پښتو ترخه شوه، پیسه خوږه شوه
فیصله ټوقه، جرګه نخره شوه
زندګی څۀ شوه، یو ماشوره شوه

ماده پرده ده

زړۀ راته وائی، چې ټول دی خپل کړم
مینه مې وائی، چې ښۀ دې ښکُل کړم
روح مې نعرې، کړې دا خو ماده ده
دا ستا جذبه ده، توره پرده ده

جرګه

د چا په ترخ کښې، غرض باجه ده
د چا مغزو کښې، بله نشه ده
ملنګه ځان ژاړې که خاندې
ستا خو پښتو ده، ستا خو جرګه ده

افلاطون

د خیام اؤ د افلاطون وه معامله
فلسفیان ئې وو ولاړ په تماشه
ملنګ خپل سر ګروۀ، ترینه روان شو
وې چې دواړه یا ړانده دی یا نشه

PUKHTO.NET

مینه مستېده

یو د وخت نشو کښې هسې خندېدو
بل د فکر په جنجال کښې غمېدو
زما ذوق د ښکلی سترګو ننداروکښې
د ژوند لوبه کښې په مینه مستېدو

دیدار

چا وې ګُل ښځ، چا وې لعل ښځ، چا وې یار ښځ
هلته بیا جنت اؤ دلته کښې بازار ښځ
ما وئیل د ژوندون لوبه د مرګ ویره
په دا منځ کښې ئې یو درنګ د یار دیدار ښځ

PUKHTO.NET

خېر

يو به رقيب وي، بد به کتل کا
بل به حريف وي، بد به وئېل کا
ملنګ، ملنګ دے، کچکول کچکول دے
خېر ئې ژوندون دے، خېر به کؤل کا

مينه اؤ وينه

اے مجنونه! کړې خراب د لېلٰی مينې
د نبکۍ لارې نۀ ګورې، نۀ ئې وينې
هغۀ وخاندل چې ډېر ښۀ يم ګلاپه!
چې په دې خبرو نۀ شبنم د چا وينې

بې صبري

دغه ژوند د محبوبا هغه قلا ده
چې په کومه لار ئې ځمه حېرانېږم
خو د خپل ننګ د نظر سره ځۀ وکړم
تګ کۀ نۀ کېږی نو زۀ کله صبرېږم

ځان سره غم

وجود یخېږی، جذبات سړېږی
ذهن ګډوډ شی، فکر ورکېږی
د ښکار مرغان جالې ته راغلل
اوس نو د ځان سره غمېږی

PUKHTO.NET

تکل

قضا طوفان دے، اباسین چله
اسمان تورتم دے، په مزکه هله
کشتئ سورئ ده، متې ستومانه
د الله فضله، خپله تکله

باجه ګی

د چا په ترخ کښې، يو باجه ګی ده
د چا په شونډو، بله شپېلئ ده
د سُر اؤ تال، تميز ئې نشته
خو غږوی ئې، لوبه هرځائ ده
زړګيه ستا دې، د پښتو ننګ وی
کۀ مزکه اور وی، کۀ اسمان جنګ وی

PUKHTO.NET

زما میراث څۀ شو؟

چرته شوې خوشحالۀ بابا! څۀ شوې باچا خانه؟
څۀ شوله! اؤ ولې؟ مارګله تر بدخشانه
غلو هر څۀ تالا کړل، کۀ کوربه ؤ هر څۀ وخوړل
زۀ د خپل میراث پوښتنه وکړمه د چا نه؟

کور اؤ ګور

چې جوړ مې نۀ شو د پښتو کور
ماته جوړ نۀ کړئ د خښتو ګور
خپلو پردیو داسې مې پرېږدئ
کۀ سپین وم، سپین بنۀ، کۀ تور وم تور

PUKHTO.NET
PUKHTO.NET

د نظر باز

کۀ وجود مې تول بې وسه تش تصویر شو
د نظر باز مې لا تېز اؤ هواګیر شو
چې د حسن په ښکالو پوهـ شي ببر شي
د خپل ښکار په کار کښې هغسې کاسیر دے

لا ژوندے یم

په منډې پاتې، اس ئې پردے دے
لارې رندې شوې، مېدان ډونګے دے
چې نۀ صبرېږي، اؤ نۀ پټېږي
خټک به څۀ کړي، چې لا ژوندے دے

PUKHTO.NET

څه وؤ او څه وه شول؟

عمرونه تېر شو، خو څه ونه شول
زاړه خوارۀ شول، نوی خوارۀ شول
کچکول ته ناست یم، رباب ته ګورم
خدایه! دا څه وؤ او دا څه وه شول

دا قافله

ماته وائی راشه، چې ځو مکّې ته
خپله ئې مخ دے، درمسالې ته
میروېسؔ خفه دے، خوشحالؔ غصه دے
دې خان ملا ته، دې قافلې ته

PUKHTO.NET
PUKHTO.NET

پښتو

اے زما د هلکوالی لېونتوبه!
نن واپس په منډه منډه راشه
دې د عقل هوښيارانو ډېر خطا کړم
مرګے راوړه، خو پښتو، مينه وفا شه

د ننګ لار

د غرض دا قافلې ټولې رندې شوې
د غلو ډکې شوې، کږې شوې، هم وړې شوې
چې د ننګ، پښتو، انسان منزل ته رسی
هر چې شوې نو هغه ښې شوې هغه ښې شوې

PUKHTO.NET
PUKHTO.NET

د وفا در

زۀ ګدا نۀ يمه مئين يم، خوږې سترګې غواړم
ماته خو بس د ګل د مينې ډک نظر پکار دے
لاره کښې ډکې پيمانې اؤ مېخانې څۀ کؤم
زما جنون ته خو د يار د وفا در پکار دے

دوه رُخه

چې ما وژړل تا وخندل نو ښه شوه
زما مينه کۀ کچه وه هم پخه شوه
زۀ دې خپل اولس ته خړ خادر کښې پرېښوم
ستا د غېرو د "لالا" بنګله کښې شپه شوه

دُنیاداری

چا وې وروری ده، چا وې یاری ده
چا په کښې ووې چې دینداری ده
ما چې پرې ځان له څۀ فکر وکړو
شا ته ئې ټوله دُنیا داری ده

دا دین

زۀ ئې په تش کتو کافر کړم
خپله ئې څښې اؤ مسلمان دے
په یو کتاب کښې دوه مسئلې شوې
دا لا کوم دین دے اؤ کوم ایمان دے

PUKHTO.NET
PUKHTO.NET

یو درنګ دے

وخت په هوا دے، نۀ حصاریږی
پرون دې لاړو، نن دې تیریږی
سبا ئې نشته، چې څۀ به کیږی
دغه یو درنګ دے کۀ دې ارزیږی

د چا شوه؟

د مُلا بانګ دے زما ټپه ده
دا ئې ژوندون دے، دا ئې قیصه ده
دُنیا د چا شوه، عقبا د چا شوه
دا خو جګړه ده، دا خو لانجه ده

PUKHTO.NET

ماته غل دے

خپله خو خیژی، بر تر اسمانه
پښې ئې چاپېر کړې، ټولې دُنیا نه
دغه اورِ سترگے، لا ماته غل دے
لاس نۀ وباسی، مې له گرېوانه

باتوریم

خو په وینه د مزری په خوئی باتور یم
داسې ټینگ ولاړ په ننگ د خپل دستور یم
چې په فکر اؤ عمل کښې انقلاب یم
د پښتو مزاحمت یو سور سېلاب یم

خپل فن د بل نقل

دلته د ټپې د شعروفن بنائست کښې هرڅۀ شته
اے ورورہ! په مخ ورته پردی رنګونه مۀ تپه
دلته د مغرب د فن کچه نقلونه مۀ کوه
مونږ ته د پښتو د ګل غوټو مخونه مۀ تپه

نوې ګل

کۀ ډېر ئې تاؤ راتاؤ کړې خو ماتيږی ګورې نا
تس نس يو خو ننګو نه مو وركيږی ګورې نا
ختمکۀ ! کۀ رشتيا شو مونږ، دا هر څۀ به رشتيا شي
د وينو په دې ډنډ کښې به يو نوے ګل پېدا شي

PUKHTO.NET

دې خپل رنځور زړۀ ته

زړګيه! ته چې، دُنيا پرېږدې
د ژوند کتاب مې رابنده وې
نو دا ښکالو چې د جانان ده
دا څۀ کوې؟ دا څۀ کوې؟

هسپتال کښې

ډاکټره بس!

ډاکټره! بس دے، زړۀ لاړ خفه شو
په مرض نۀ دے، په زمانه شو
ورته مې جام د وينو يوړو
هغه ئې لاس کښې را ۰اپوته شو

دې خپل رنځور زړه ته

زړګیه! ته چې، دُنیا پرېږدې
د ژوند کتاب مې رابنده وې
نو دا ښکالو چې د جانان ده
دا څۀ کوې؟ دا څۀ کوې؟

هسپتال کښې

ډاکټره بس!

ډاکټره! بس دے، زړۀ لاړ خفه شو
په مرض نۀ دے، په زمانه شو
ورته مې جام د وينو يوړو
هغه ئې لاس کښې را ،اپوته شو

هيڅ ونۀ شول خو وشول

چې څۀ مې کړے شول، هغه مې وکړل
چې څۀ پکار وو، هغه ونۀ شول
لار مو د وينو، بلې ډيوې کړې
کۀ هيڅ ونۀ شول هم ډېر څۀ وشول

کټه بازيم

زۀ د خپلو هسکو تورو غرونو کټه باز يم
دا د غرضونو لبونی مې ښکار کوی
زۀ د کړليچونو، غورځنګونو شين زمرے يم
دغه دوکه شوی ړاندۀ ما هم بار کوی

PUKHTO.NET

نۀ وو نه نا

زۀ د خوږې چینې په غاړه به له تندې مرمه
چې د دیدن په وخت نۀ "هو" کوې نه "نا" کوې
زۀ مجنون نه یمه پښتون یم، سوال کولے نۀ شم
تۀ لیلٰی نۀ ئې پښتنه ئې، نو حیا کوې

چغه یم

چغه یم خو ژوندون د خپل مرام یم
د بشر[1] په ورورولۍ کښې د خپل قام یم
مرګ اؤ ژوند زما د لارې مرحلې دی
زۀ روان د پښتنو په ننګ و نام یم

[1] انسان

PUKHTO.NET

یوه قطعه

د زلفو په تیڅرو کښې ستا د سترګو په ډیوو کښې
مزل د مینې کیږی د منزل د لېونو
زړو مئینو! لږ ګودر کښې ګرمه ګډا غواړی
په بر ګودر کښې چغه د مېوند د لېونو
اسمان به خپله چار کوی ختکهٔ تهٔ خپل کار
ډولۍ به ګورې بائېلې د اغیارو په اسرو

ما ورکوی

ماته ربّ راکړے د جنت په شانې کور دے
دا چې د اسمان د کهکشان غوندې روښان دے
ماته خدائې راکړے د وطن مړنے ورور دے
دا چې د غېرت اؤ شرافت ښکلے انسان دے
نن"لالا" "چاچا" په هر ځۀ سترګې پټوی
ما ورکوی ځان له په ما لارې جوړوی

تور خنجر

دا چې د نړۍ دې بحرانونو لېونی کړل
هر خوا ته ړاندهٔ کاڼهٔ چکونه لګوی
ما، زما تاریخ، زما ټاټوبی هېروی
لویه پښتونخوا رانه په مکر پټوی
ماته په سینه راننه باسی تور خنجر
پښې کښېږدی د خپل غرض زما د ژوند په سر

عظمت داسې

ستا د خوږو بڼو لشو کښې کهٔ عادت داسې دے
زما د مینې په زخمونو کښې عزت داسې دے
د غزل فن کښې د ژوند هسې د ښائست په ژبه
د لوړ ژوندی شاعر کمال داسې، عظمت داسې دے

PUKHTO.NET

زما لېونتوب

اے زما د پښتون والی لېونتوبه!
نن په چغو چغو زر راپسې راشه
دې د عقل هوښیارانو ډېر خطا کړم
مرګے راؤړه، خو پښتو، مینه، وفا شه

روښانه مزل

کاروان د غلو شو، تګ د پردو شو
ستړې زړګیه! وخت د تیارو شو
لاره کښې کښېنه، اسمان ته ګوره
کۀ دې مزل، په رڼیدو شو

PUKHTO.NET

ننګ اؤ رواج

زما ژوند چې احتجاج وۀ احتیاج شو
کلے هغه دے خو بل شانې رواج شو
ننګه! ووایه چې ستا نو کومه لار شوه
چې بدل د زمانې درته رواج شو

حیرت

ما خو وې چې ژوند اؤ سر به ترې قربان کړم
مرګ به مینه اؤ وفا د خپل جانان کړم
زمانې چې پرو بال راځنې پرې کړل
بې وسې مې نن په دوه ؤ کښې حیران کړم

عقل

زړۀ د وینې اؤ د مینې ائینه ده
ذهن بس د ژوند د لوبو پیمانه ده
په دا منځ کښې چې ئې زۀ یمه نو څۀ کړم
عقل خپله یو ناحله معمَه ده

معمه

علم یا ویره شی اؤ یا ٰاسره شی
ژوند مخمصه شی، تک معمه شی
سړے حېران وی اؤ حېران لاړ شی
نو نۀ هغه شی اؤ نۀ دغه شی

د بُلبُل ژړا

یو بُلبُل مې د ګُلو سیورې ته لیدو
خوزېدے نۀ شو، په ځائې به رپیدو
ما وې والوځه! ښائست ته ګډا وکړه
دۀ خپل ځان ته وکتل او ژړیدو

قلم او غیرت

خپل بې احساسه، یاران بې پته
پردې بې مخه، اغیار بد نیته
کچکول دې کوز کړه، رباب دې کښېږده
قلم راواخله، خپله غېرته

پښتون ولی

خان کاکا هر څۀ هر څۀ پرېښول ممبرۍ پسې
مُلا محراب اؤ منبر هېر کړل په کرسۍ پسې
خلقه د خوارو زار ملنګ دې وچ تندی تۀ ګورۍ
دے زوړ کچکول لاګرځوی پښتونولۍ پسې

څۀ شوې؟

جندې رېږې، د پښتو نۀ شوې
چغې شوې ډېرې، د عمل نۀ شوې
چې نۀ د جنګ شوې اؤ نۀ د ننګ شوې
کۀ ښکلی ډېر شې نو هم د څۀ شوې؟

PUKHTO.NET

پښتون اؤزه

خندل مې وکړل نو د خندا شوم
ژړا لیکمه چې د ژړا شوم
ما د پښتو، لېونتوب وکړو
پښتو زما ئې اؤ زهٔ د ستا شوم

ځان سره

وجود یخیږی، جذبات سړېږی
ذهن ګډوډ شي، فکر هېرېږی
د ښکار مرغان، جالو ته راغلل
اوس نور د ځان، سره غمیږی

ننګ مې راپسې دے

نن ژوندون د محبوبا هغه قلا ده
چې په کوم لورى ئې ځمه حېرانېږم
ولې څۀ وکړم چې ننګ مې راپسې دے
تګ پرې نۀ کيږى، خو زۀ چې نۀ صبرېږم

ړندې قافلې

يو خوا ذهن أو زړۀ سترې تجربې دى
بل خوا وخت وائى چې نوې مرحلې دى
اے د ننګ أو د شعور احساسه وايه!
لاره شته خو دا ړندې چې قافلې دى

PUKHTO.NET

خپل مرام

ای غېرته! وایه ته پکښې څۀ وائې؟
زړې غوارې کۀ څۀ نوې راته ښائې؟
دا تار تار دستار به ملا ته کمربند کړم
کۀ د خپل مرام په سمه لار مې بیائې؟

پښتو

د ننګ لاره کښې هم تخت وی هم تخته
کۀ دا نۀ منې نو دېخوا مۀ راځه
پښتو دا ده چې د ننګ سودا ونۀ کړې
مرحله به هم خوږه وی هم ترخه

PUKHTO.NET

خدمت

راته وائی اس تیار دے راسوربړه
بس د زور اؤ زر په بادو وپړسېږه
ورته وایم د خدمت زین راته ګوره
د دولت خبرې مۀ کوه ورکېږه

پښتون یم

راته ښائی ښې بنګلې ښکلے سمون
لمسوی زما دا خواروزار ژوندون
ورته وایم لږ په ځِیر راته اوګوره
زۀ پښتون یمه، پښتو یمه، پښتون

PUKHTO.NET

روښانه سياست

مينه رانه پت غواړي، وطن رانه خدمت غواړي
يه! ملګرو داسې سياست نوې حکمت غواړي
راشئ چې دا مينه اؤ غېرت سره جرګه کړو اوس
وخت ګورې نن داسې يو روښانه سياست غواړي

پت

دا د ژوند کږې وږې اؤ اُوږدې لارې
چې په هر قدم کښې ډېرې خطرې دي
خو چې مخامخ د پت، مينې، منزل وي
نو د ټولو شيرينيو نه خوږې دي

د پښتو کاڼی

کۀ هغو په لاس کښې مم راته نیولی
ما په زړۀ کښې ورته ننګ و پت ساتلی
وخت کۀ هر څو د چپو چپو سېلاب شی
د پښتو کاڼی سیند نۀ دی بهیولی

عَلَم اؤ قلم

سوال پېدا دے، نن د ژوند په لوئې مېدان
نن حالاتو کښې قلم ښۀ کۀ عَلَم[۱] ښۀ
ما چې ډېر فکر په هره سطحه وکړو
اے ساده خلقه! علم ته هم قلم ښۀ

اودۀ

موسم ښۀ دے، خاؤره ښه ده، تخم ښۀ دے
ولې ما سره کۀ غم دے نو دا نۀ دے
د نن کر اؤ د سبا فصل به څۀ کړم
چې قُلبه ورانه، دهقان ئې لا اودۀ دے

همت اؤ اِراده

د موسم اؤ د حالاتو خپل عادت وی
خو خبره د خپل نیت اؤ د همّت وی
کۀ همّت اؤ اراده په خپل سمون وی
نو بدل شی کۀ اسمان وی کۀ قسمت وی

PUKHTO.NET

حیرت

دا الزام چې په قسمت دے
بدبختي نۀ ده، غفلت دے
کۀ همت پکښې پیدا شو
خره خاؤره هم جنت دے

حسن

زړګیه! جوړ ئې، لکه د مینې
نۀ چې د غوښې، نۀ چې د وینې
بیا نۀ په ځان ئې، نۀ په جهان ئې
چې حسن کښې، چې ښکلې وینې

PUKHTO.NET

زړګوټے

شپه توره تپه، موسم طوفان دے
په کور جړی ده، محشر جهان دے
زړونه خیرن دی، سترګې بدلې
زړګوټے نر دے، چې لا روان دے

PUKHTO.NET

سیورے

کۀ دا کاروان وی، دا ئې خاروان وی
دا ئې رفتار وی، دا ئې یاران وی
سترې زړګیه! سیورے ترې ښۀ دے
کۀ د پلوشې وی، کۀ د دالان وی

PUKHTO.NET

هستي

د هستۍ دا مسئله يو معمه ده
مخمصه ده چې نۀ هغه ده نۀ دا ده
د دُنيا ژوند د درياب په مخ حُباب دے
قيام نشته، نۀ اختيار شته، نۀ بقا ده

ورور ورور نۀ شو

دا د ابليس جاله شوه نن د ادم کور نۀ شو
دلته کښې هابيل قابيل ورونه وو خو ورور نۀ شو
ټول هاديان ئې ستړی کړل هر کتاب ئې وخوړو
تور دلته کښې سپين نۀ شو، سپين دلته کښې تور نۀ شو

PUKHTO.NET

زما ګناه ده

بس نۀ خپل ته ګوته نيسم نۀ پردو ته
ګناه نشته نۀ هغو ته، نۀ دغو ته
زما جرم زما خپل ړوند اعتماد وۀ
چې خوشحال ومه د نورو بوساړو ته

کږې لارې

ما وليدې چې ځې، ځې د رقيب کالۀ ته رسی
دا لارې د ديدن مو پاکه خدايه! داسې غلې شوې
دا هسې نه چې ورځ ئې د مئين د جنازې شی
دا شپې چې بلاګانې شوې، تيارې شولې اُوږدې شوې

PUKHTO.NET

زما مضمون

زما مضمون زما خواهش، نمود، ریا نهٔ وی
زما په ذهن خو راځی، ولې زما نهٔ وی
چې د حالاتو په تود بت کښې زما زړهٔ نینه شی
یا په ټوپونو شی، یا وچوی، یا ټقار جوړ کړی
فکر اؤ خیال ورته جامه احساس ئې رنګ پیدا کړی
قلم راپاځی د الفاظو نه اشعار جوړ کړی
بیا ستاسو خوښه ده چې دغه کوم مضمون بولۍٔ
کهٔ د شاعر انسان په خُله ئې جګرخون بولۍٔ

سرېتوب

عجیبه غونډې موسم شو
باران وینې، ورمې اور شو
سرې توب لاړو دهشت شو
نهٔ ورور پاتې شو، نهٔ کور شو

دا ماحول

چې ژوندون د بې ارزې شو
چې مرګے د بیوسې شو
لویه خدایه! لویه خدایه!
دا ماحول مې تیزندې شو

د صحرا فریاد

چې پښتو سود اؤ سودا شوه
د بیوپار په دې دنیا کښې
د غېرت چغه بس پاتې
یو فریاد شو په ضحرا کښې

ما رها کړه

لویه خدایه! لویه خدایه!
اخر ستا یم څۀ خو راکړه
ګنی څه هر څۀ دې واخله
ما تنها کړه، ما رها کړه

PUKHTO.NET

دُنیا ګنده شوه

خدایه! دا دُنیا خو دې پوره قصاب خانه شوه
پاکه د آدم، دا خونه لاړه ښه ګنده شوه
دا د ژوند لمنه ټوله ځیرې ویرې لاړه
یو خوا زور اؤ زر حکم شو، بل خوا ته فتوه شوه

هر چا ځان ته خپل معبود د خپله لاسه جوړ کړو
ګوره استعمال په کښې کعبه اؤ کلیسه شوه

PUKHTO.NET
PUKHTO.NET

صحت اؤ غیرت

صحت وائی چې د کټ نه مۀ کوزېږه
غیرت وائی پاسه پاسه وزغلېږه
د دې هر څۀ سره زۀ ښۀ پوهېدے شم
وخته تۀ راشه نور مۀ اپوته کېږه

د غیرت لېونے

زۀ د خپل باباّ د وینې یو زلمے وم
د مرام لار کښې د مینې ننګیالے وم
چې مې ټول عُمر صحرا کښې مزل وکړو
لکه زۀ چې د غیرت یو لېونے وم

سره پښتو

کله سر ته راته کښیني، کله پښتو ته
ما راکاړی له ترخو څنې خوږو ته
دوی ته خړ پړ، او بې ترې خو ښکاربږم
ولې نهٔ ګوری زما سورکی پښتو ته

د کور درغلی

ولې ګوته هسې ونیسمه چاته
چې مورچه مې خپل لښکر کړه راته ماته
چې په کور کښې د نیتونو درغلی وی
هیڅ ګیله نهٔ ده پکار د بل پسا[1] ته

[1] پسات، فساد

PUKHTO.NET

زما وېنا

نۀ خفه یم، نۀ مایوس یم، نۀ پښېمان یم
دغه ګډو وډو چارو ته حېران یم
کۀ د وخت روغ لېونی ترې سبق واخلی
لګیا ځکه په وېنا اؤ په بیان یم

شلیدلے کټ ولې؟

نن هم ژوند د پاره مرګ ته غاړه ووځم
کۀ د ننګ مېدان جوړېږی ورته ووځم
خو کۀ لوبه د چل ول د سود سودا وی
خپل شلیدلی کټ ته لاړمه پرېوځم

PUKHTO.NET

چې جرګه نۀ شوه

اے بابا ! چې توره ونيوه زنګونو
قلم ګرځي د اغيارو په رنګونو
چم پردے شو اؤ جرګه مرکه نۀ شوه
کومه لار شوه د پښتو اؤ د ننګونو؟

پښتو شته

چغه شته حساب کتاب د معاملو شته
شنۀ باغونه د وعدو اؤ د دعوو شته
خو ساده غوندې جواب به ئې څوك راکړي
چې په دې قبر "شکرې د پښتو" شته؟

PUKHTO.NET
PUKHTO.NET

د نیت پسات

چې یارۍ کښې ګرېوان خیرے، بنګړی مات شی
نو خوندونه خو د مینې هله زیات شی
ولې دا لا کومه لوبه په کښې وشی
چې په نیت کښې راپیدا چرته پسات شی

تماشه ده

تماشه ده څوك محمود شی، څوك ایاز شی
د خبرو وخت کښې هر یو کټه باز شی
خو چې سود اؤ زیان له ورایه رابنکاره شی
د تنزری غوندې ګېر په خپل اواز شی

کوه چې څۀ کوې

څۀ مې نۀ دی کړی، ووایه چې ئې وکړم
ولې زۀ د پټ پټونی لوبه نۀ کړم
چې دې سترګې شوې په نوی دود بدلې
تۀ کوه چې څۀ کوې زۀ به دې څۀ کړم

مرګ اؤ ژوند

کۀ خفه، کۀ ګیله من یم، کۀ غصه یم
خو ولاړ هم په لښکر هم په مورچه یم
ماتېدے نۀ بدلېدے نۀ خرڅېدے شم
چې پښتو ئې مرګ اؤ ژوند دے زۀ هغه یم

PUKHTO.NET

خپل سر

ګرځېدلے هم په غرۀ يم هم په سمه
در په در مې د ليلىٰ د ديدن طمع
هره هڅه، هر تکل مې هر خوا وکړو
خپله غمه! په خپل سر ئې زما غمه

شا زلمے يم

دا خټکّ چې نن په کور کښې بوډا بنکارى
د ننګ چغې ته مېدان کښې شاه زلمے دے
ګُله! دے به چاته هغه، چاته دا وى
خو چې ستا خبره راشى، لبونے دے

زۀ

په راستئ، په خوشحالئ ورسره ځم
د خدمت د ابادئ به ئې منم
خو کۀ پټ ئې بيا په بده باندې پياز وۀ
نۀ منم، نۀ ځم، نۀ اؤرم، نۀ کوُم

په سپينه جامه تور

خپلو ونۀ پېژندو، ښۀ ئې وزپلو
پردو وپېژندو ډېر ئې ووهلو
د خټکَ د ننګ د عمر دا سزا شوه
چې په سپينو جامو تور کړو پردو خپلو

بس د ننګ مېدان

څۀ به جنده کړم، څۀ به لښکر کړم
خپلو تربور کړم، پردو کافر کړم
څۀ شوې زما، د ننګ مېدانه!
چې سر قربان کړم، زندګی درکړم

خپل پردي

ژوندون ډېر صفا په غُرزو پُرزو تېر شو
ذهن ژوبل، غم سېوا شو، فکر ډېر شو
خټکَ کور ته بس يوه خبره راوړه
پردي ووهلو، خپل ئې په سر تېر شو

PUKHTO.NET

بې ننګي

چې ننګ سودا شي، مينه دُکان شي
هېره پښتو شي، پاتې مېدان شي
څۀ به اټك شي، څۀ به خيبر شي
څۀ به هېواد شي، څۀ به افغان شي

امتحان

وائي راپاڅه وخت د مېدان دے
وايم تياره ده، ذهن حېران دے
ننګ اؤ شعوره! تۀ رامدد شه
پېښه لانجه ده، لوئې امتحان دے

PUKHTO.NET
PUKHTO.NET

د منزل غم

پردی پردی دی، خپلو کښې چل دے
اولس اودهٔ دے، کلی کښې غل دے
د غېرت چغه په شور کښې ورکه
غم د مزل دے، وير د منزل دے

PUKHTO.NET

نهٔ د نن نهٔ د سبا

په اسرو اسرو، بانو خطا شو
ځان اؤ قوم ته نهٔ د دين نهٔ د دُنيا شو
چا مونږ خرڅ کړو اؤ په چا باندې دوکه شو
کهٔ پوهېږو نهٔ د نن نهٔ د سبا شو

PUKHTO.NET

په سفرونو کښې د وطن یاد[۱]

راشه راؤړه ډک کنډول سپینې شوملې
چې مې هېرې شی پردی، شونډې کاسې
زما خپلې ګل غوټۍ به وی شاربلې
تورې سترګې، غوړې څمې، سرې غُنچې

چې مستی مې د پښتو په خوند پوره شی
رانه هېره دا پردی، نخره شی

[۱] سوچی۔ قفقاز۔ کوهِ قاف کښې۔

خړبتک

خړکے بتک راوړوه دهقانه!
چې په لپه اوبۀ وڅښمه لتانه
په هر ګوټ کښې ئې زما د خاؤرې خوند وی
مېخانه دې وی د دې مخکښې ویرانه

چې نشه پکښې زما د شنو چینو ده
اؤ مستی پکښې د ننګ اؤ د پښتو ده

محبوبا د پښتو

چې کلبونو کښې مستۍ نخرې کوی
دا کلک سترګې حیاګانې خرڅوی
د خپل کلی دُرخانۍ ته به ئې لوګے کړم
کۀ ځانی د کوهِ قاف ښاپیرۍ وی

د سپوږمۍ نه هم ښائسته ده په رڼا کښې
چې حیا ده د پښتو په محبوبا کښې

حوُرې

په بانه مانه چې ساګو ته راغلی
څومره ښکلې دی دا پېغلې مې د کلی
تورو سترګو کښې ئې پټه مینه خاندی
یوې بلې ته لګیا دی غلی غلی

چې هم حسن شی هم مینه هم حیا شی
داسې حوُرې به لا بل چرته پېدا شی

د ګودر مازيګر

دا ملالې پټ پټ کوم خوا ته کتل
دا د چا د شپېلۍ څغ ئې اؤرېدل
چې منګے ئې ترې په مزکه راګُزار شو
دا حېرانه شوه نوکونه ئې چيچل

د ګودر مازيګرې کښې دا قيصې وې
د وطن د سيند د لارې دا مزې وې

کوچۍ

کوچۍ چې د کيږدۍ سره ولاړه وې سپوږمۍ وې
چې کوچ کوې روانه وې نو ښځه مسته هوسۍ وې
د خپلې قلا منځ کښې ناسته ښکلې ښاپېرۍ وې
د ننګ د جنګ په وخت کښې د سوُر تندر ملالۍ وې

د لوړ نيکۀ د وينې يوه پاکه ډُردانه وې
زمونږه د پښتو د مينې جوړه خزانه وې

PUKHTO.NET

اُولس اؤ حکومت

حکومت تشې وعدې دی یا دعوې شوې
سیاست هسې خبرې شوې، دوکې شوې
د اُولس حالت د دوی ترمنځه دا دے
د څاروی د قصابانو کره شپې شوې

عجیبه ده

لبن دبن واشنګټن کښې وی
خرڅ دلته پاکستان شی
غرقه اکبرپوره شی
تیراه کښې چې باران شی

PUKHTO.NET
PUKHTO.NET

واعظ او لیډر

ملک په قرضو کښې غرق دے
اولس د لوږې نه مری
واعظ د حورو غم کښې
لیډر کرسی خپلوی

سپینه جامه توره قیصه

وخت په چغه وائی اے غریبه وروره!
چې ورځې چرته نو خپل څادر ته ګوره
غلا به دوی وکړی او تا به پکښې غل کړی
د غټانو جامه سپینه، قیصه توره

PUKHTO.NET
PUKHTO.NET

پنګه

داسې تش کچکول دې ولې دے ملنګهٓ!
ته خو هم راغلې د سرو زرو له درنګه
ما وې واوره څان په دې خبره پوه کړه
"پنګه، پنګه، د غټانو کور ته پنګه"

کرل ربل

تور ته څمه، سپین ته څمه، زیړ ته څمه
د جانان د کور پوښتنه ترې کؤمه
هر یو ماته در د خپلې لیلیٰ ښائی
اوس په منځه لار کښې ناست کرم ربمه

PUKHTO.NET

زما وینه

دا منم ډاکټره! پاکه زما وینه
د مرض پکښې څۀ نشته، څۀ به وینه
خو د ننګ یو جراثیم پکښې ضرور شته
دا چې ما هم زوروی، هم سوزوینه

چاپلوسي

راشئ خلقه راشئ! نن په کلي، کښې اشر دے
یو مست په خبرو، بل په لښته، بل په جر دے
ګټه د بادار ده، خوارو زار پکښې دلیري
غټ چاپلوس ته وګوره، له ټولو معتبر دے

PUKHTO.NET

دا هوښيار؟

د قام ننګونه، چې وړی بازار ته
نۀ ګوری ځان ته، نۀ نيکۀ، پلار ته
اے د پښتو، د پت جنونه!
وايه څۀ وائې، دغه هوښيار ته؟

تېر عمر

چې عمر تېر شی، تن مرضونه
ژوند محتاجی شی، فکر غمونه
ساده زړګيه! ومنه پوهه شه
چرته ټوپونه، څنګه کارونه

PUKHTO.NET

رښتيا لېونے؟

لېونے به لا بل څنګه وی عالمه!
زۀ ئې غم خورمه دا ټول رانه بې غمه
چې په ګټو، لوټو، غنو مې ځوك اُولی
زۀ مُسکے شمه دُعا ورته کوُمه

قلم زما علَم[1]

زما يو بابا قلم دے، بل علم دے
ما په دواړو سم خوړلے يو قسم دے
کۀ علم رانه ځوك واخلی غم ئې نشته
زما لاسو کښې مې توُره، خپل قلم دے

[1] جنډه، نشان، بېرغ

PUKHTO.NET
PUKHTO.NET

لار د ښاغلو

کور د بهرامؔ شو ملك د مغلو
ننګ د غرض شو، جنګ د کړلو
د وخت خوشحالهؔ ! په غرۀ کښې کښېنه
اوس لارې څاره، د چا ښاغلو

زما باز

کۀ وجود مې ټول بې وسه تش تصویر دے
د نظر باز مې هم تېز دے، هم قجیر دے
چې د حسن په ښکالو پوهـ شی ببر شی
د خپل ښکار په کار کښې هغسې کاسیر دے

PUKHTO.NET

پښتانۀ څۀ شول

عمرونه تېر شول خو څۀ ونۀ شول
زاړۀ خوارۀ شول، نوی خوارۀ شول
وخت د قُلبې دے، موسم د کر دے
فصل ئې ژاړي، پښتانۀ څۀ شول

ضعف او سنګر

د زوړ عمر ضعيفي مې غورزوی
احتياج مې شل کوی او ماتوی
د ننګ وينه رانه ګرم سنګر غواړي
عمر جبر مې په کټ کښې سړوی

PUKHTO.NET
PUKHTO.NET

نوې مېدان

بار د عمر راته تن اؤ بدن زوړ کړو
بې وسۍ مې هغه ګرم ژوندون سوړ کړو
پاکه خدايه! چې دا څۀ لوبه راؤشوه
زۀ د کټ شومه، وخت نوې مېدان جوړ کړو

غم د پښتون

دُنيا اړې ګړې ده
چار د ملك بې سمون دے
چې کور اؤ ورور ئې وران دے
غم مې د خپل پښتون دے

د پښتو چغه

دا د ګل مينه ليونی ده که دا زه لېونے
چې تش په بوی پسې تر څوکو د ازغو لاړمه
هلته منصور غوندې د ښکُلی د ديدن اواز وه
چې زه تر دار پورې په چغه د پښتو لاړمه

غيرت

نور خپل دولت چيچی، ما خپل غربت چيچی
دُنيا مچی ده، هر يو حالت چيچی
زه ئې نه غم کړم، نه ترې وېرېږم
نه وروستو کېږم، ے چې مې غيرت چيچی

PUKHTO.NET

ملنګ ختټک

په چم کښې د غټانو يو ملنګ غوندې ختټک وهٔ
تپوس وکړئ، چې سپو خوئې خوړلے چرته نهٔ دے
نن ټول سرې خوارهٔ د کلی خپلو کښې لګيا دی
اے خوارو! راپيدا ئې کړئ دا نن وخت د هغهٔ دے

PUKHTO.NET